

NEOČEKÁVANÁ
EPIZODA
ZE ŽIVOTA
NEJSLAVNĚJŠÍHO
SAMURAJE

Mijamoto
Musashi

DVA MEČE

JAKUB ZEMAN

JAKUB ZEMAN

Mijamoto
MUSAŠI
DVA MEČE

ILUSTROVAL JIŘÍ STRAKA

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

© Jakub Zeman, 2026

Illustrations © Jiří Straka, 2026

Cover art © Lukáš Tuma, 2026

Czech edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2026

ISBN 978-80-278-0286-9 (print)

ISBN 978-80-278-1685-9 (ePub)

ISBN 978-80-278-1686-6 (mobi)

ISBN 978-80-278-1687-3 (pdf)

Věnováno všem, kteří neochvějně
nebo s pochybnostmi kráčí vpřed po osamělé cestě
bojových umění.

*„Ten, jehož pout' nemá cíl, kráčí po cestě,
která nemá konce.“*

*„Štěstí a strategie jsou jako dvě sestry provázející
bojovníka po celý jeho život.“*

ÚVODNÍ SLOVO

Přeneste se do země vázek, kde je cesta meče cílem a služba pánu posláním.

Mijamoto Musaši stojí na pomezí historických událostí, které ovlivní osud celého Japonska. Na povrch se dostává touha poznat život ve všech jeho podobách. Žene bojovníka kupředu a dodává mu sílu čelit nečekaným výzvám. Byť excelentní šermíř, přesto je Musaši stále obyčejný člověk vláčený událostmi. Nemůže, ale ani nemá, jak pochopit, co se v politických kruzích *šóguna* pana Iejasua a jeho spojenců děje.

Komorní příběh pozorovatele a občasného hybatele rezonuje s minulými událostmi provincie Ečizen, kam náš hrdina míří navštívit poustevníka Tósaie. Čtenář se tak stává oproti Musašimu vševědoucím, zatímco náš samuraj tápe v částečné nevědomosti. To mají na svědomí kapitoly, které nepatří k ikonickým *Zápisům* Musašiho, s nimiž se čtenář setkal již v první knize Jakuba Zemana *Mijamoto Musaši: Příběh psaný mečem*.

Ve druhém díle, který držíte v rukou, se samurajovy *Zápisky* mísí spolu s dějinným kontextem dalších kapitol dokreslujících složité pozadí vládnoucích a nepřátelských stran. Kromě *Zápisů* patří k hlavní dějové lince přesně *šest dní*, během nichž hrdina pozná, že cesty meče jsou nevyzpytatelné stejně jako noví spojenci či staří nepřátelé. Tak jako k samuraji Mijamotu Musašimu, autorovi strategického díla *Knihy pěti kruhů*, patří v boji neodmyslitelně dva meče, tak má i sám čtenář v rukou dvě symbolické zbraně – dva pohledy

na dobový kontext, viděný různými stranami – tou Mijamota Musašiho a těmi, kteří stojí na pozadí skutků formujících dějiny Japonska.

Střípky historické mozaiky se skládají spolu s kroky Musašiho za pochopením vlastní cesty a vyrovnáním se s minulostí, postupně vplouvají do jeho přítomnosti a nastavují v ní směřování věcí budoucích. Vydejte se společně s Musašim na cestu strategie lemovanou nenadálými událostmi, nebezpečnými boji a pletichami, ale také pevným přátelstvím, odhodláním a konečným smířením s vlastním životním posláním.

Nakladatelství Epoque

PROLOG

*S prázdnýma rukama jsem přišel na svět
a bosý z něj odcházím –
můj příchod i můj odchod
jsou dvě jednoduché události
vzájemně propojené.
(zenový mistr Kozan Ičikjó)*

Sedím v setmělé poustevně Reigandó a s přivřenýma očima vnímám jemný závan vonné tyčinky, hořící před zpodobněním slitovného Buddha. Vůně mi připomíná klášterní prostředí u dobrého mnicha Dórina, který mne vychovával, než mě vichr osudu vrhnul do zmatků širého světa. Svou dnešní zenovou meditaci jsem již ukončil a nyní naslouchám šelestu svých vzpomínek a myšlenek.

Občas se chopím kusu dřeva a malého řezbářského nožíku a soustředěně vyřezávám podobu buddhy či bódhisattvy. Mám pocit, jako kdybych spolu s třískami a s hoblinami vonícího dřeva zbavoval podstatu všeho, co je zbytečné, až se po určitém okamžiku počne rýsovat podoba božstva. Je to stejné jako při tréninku bojových umění. Úsilím se zbavujeme hoblin nepotřebného, a nakonec se nám začne zhmotňovat sama podstata mistrovství.

Dříve jsem často vyřezával podobu podmračeného Fudóa či jiných ochránců Buddhova učení. Jejich postavy vyjadřovaly velkou sílu a hněvivý výraz zastrašoval demony i nepřátele buddhistické nauky.

Vyřezávání mě ostatně při putování v těžších dobách dokázalo za špatného počasí zajistit střechu nad hlavou a k tomu i miskou rýže.

Teď již zhotovuji poslední sošku svého života. Je jí bódhisattva Kannon, bohyně milosrdenství, naslouchající trpělivě nářkům tohoto světa. Její soucitná tvář vyzařuje klid a nemohu se zbavit dojmu, že v sobě nese mnohem větší, nebo přinejmenším zcela jinou duchovní sílu než rozkacení nebeští generálové.

Snad se mi daří přenést podobu všech svých drahých do výrazu tváře zhotoveného bódhisattvy, jako bych chtěl navěky zachytit a v bezčasí uzamknout jejich lásku a přátelství, které mi kdysi vřele prokazovali.

Když je hezké počasí, donutím své zbídačené tělo, aby se vydrápalo na skálu nad jeskyní, v níž trávím čas meditací a sepisováním vzpomínek, které se táhnou do přítomnosti jako stopy v písku.

Dříve bych nahoru vyběhl za chvíli, dnes mi cesta s oporou bambusové hole trvá i půl dne. Však jsem se toho za života něco nacestoval. Občas na koni, někdy v nosítkách nebo na loďce, ale převážně to bylo pěšky. Teď už kráčím jen s velkými obtížemi a výstup na skálu mě vždy unaví. Ale nepospíchám. Odměna nahore mi za to stojí.

Ze skály je skrz koruny stromů vidět i na vzdálené moře, jehož stříbřité pablesky kontrastují s blankytem čisté oblohy. Mám moře rád a mimoděk se mi vybavuje citát, který jsem kdysi zaslechnul. Praví, že se „do oceánu vlévají všechny řeky“. I řeka mojí existence co nevidět splyne s nekonečnem, a já toho nelituji.

Koruny stromů mi naopak připomínají temný les řídce obydlené provincie Ečizen, ve které mě v mládí, nedlouho po duelu na Funadžimě, potkala velmi zvláštní událost. Neutkal jsem se tam s žádným z věhlasných mistrů strategie a mám-li být upřímný, ani v současnosti si nejsem zcela jist, co vlastně znamenaly podivné okolnosti, které mě v prokletém hvozdu provincie Ečizen málem

stály život. Jako dítě jsem ale neměl lesy rád. Připadalo mi, že se uprostřed nich ztratím svým blízkým a už mě nikdo z nich nikdy nenajde. A navíc žijí v lesích strašidelné a tajemné bytosti jako například lišky *kicune*. Ale komu by se mohl ztratit ten, který nikoho blízkého nemá? To jsem se tehdy alespoň domníval.

Můj příběh, který vám chci vyprávět, je o tom, jak jsem se málem ztratil sám sobě a opět se našel.

Poté, co se z vyhlídky nad jeskyní Reigandó dosyta vynadívám na moře, chápu se své hole a vydávám se směrem k jeskyni, snaže se být rychlejší než stíny blížícího se večera.

Až sestoupím do jeskyně, rozdělám si křesadlem oheň a na žhavém dřevěném uhlí uvařím vodu na práškový čaj nádherné barvy. A vím, že jeho vůně a chuť budou – stejně jako mé vzpomínky – jedinými poklady, které je člověku dovoleno odnést si z tohoto světa rudého prachu.

*Když se široce rozhlédnu
ani sakury v květu
ani rudé listí javorů.
Jen na pobřeží chatrč s doškovou střechou
za podzimního smrákání.
(Fudžiwara no Teika)*

ZÁPIS EK

SEN

*Ve večerním klidu
v zátocě čekání Macuho
marně čekám na tu, která nepřijde –
a celé mé bytí
hoří jako slané chaluhy.
(Fudžiwara no Teika)*

Onehdá, nepříliš dlouho po duelu se Sasakim Kodžiróem, se mi zdál podivný sen. Seděl jsem sám uprostřed moře na loďce, podobné té, která mě přivezla k ostrovu Funadžima. Snad to opravdu byla Šimonosecká úžina, ale nedokázal jsem to dost dobře rozpoznat. Zjevně byl pozdní večer a vše – loďku, moře i mě – ozařovala krvavě rudá barva zapadajícího slunce. Moře působilo velice klidně a v dáli jsem spíše tušil, než viděl, stín táhnoucího se pobřeží.

Pocítoval jsem samotu a nesmírný smutek z odloučení od svých drahých. Vyjmul jsem ze záhradní dýky v jednoduchém celodřevěném složení *širasaja*, na jejíž pochvě uváděla mistrovská kaligrafie experta ze znalecké rodiny Hon'ami, že se jedná o práci mečíře Muramasy z provincie Isa o délce čepele jedné stopy a jednoho palce. Jako ve snu jsem dýku vytasil. Mírně zvlněná linie kalení *kagami hamon*, zrcadlově provedená ve stylu *notare*, tak ikonickém pro Muramasovy meče, působila dojmem, jako by krvavě rudými

odlesky zářila jasněji než vše v jejím okolí. Prolétlo mi hlavou, jaká je to škoda, že nikdo neuvidí mé *seppuku*, které by se mohlo stát vzorem pro další generace válečníků. Až si rozpáru břicho a červeň mé krve splyne s rudou barvou smrákání, překulím se přes bok loďky a klesnu do mořských hlubin, kde mi budou průhledné ryby a krabi s krunýři v podobě rozzuřené tváře tairského válečníka vyžírat obsah břišní dutiny.

Vtom jsem si uvědomil, že na loďce nejsem sám.

Otočil jsem hlavou a uviděl, že přede mnou stojí dobrý mnich Dórin. Ve snu jsem si byl sice vědom, že je již dávno mrtvý, ale vůbec mě nepřekvapilo, že ho tu vidím. Taková už je totiž povaha snů. Dórin chvíli probíral mezi prsty korály růžence a pohyboval rty, jako kdyby recitoval jakousi sůtru.

Potom promluvil svým laskavým, zvučným hlasem: „Když kráčíš po nebezpečné horské krajině plné hlubokých strží, nikdy se neohlížej dozadu, Takezó.“ Zesílil hlas: „Nikdy!“

Nechal jsem klesnout ruku s dýkou a Dórin, jehož oči zářily v temné siluetě jako dvě světlušky, dodal hlasem plným soucitu: „Odhoď toho Muramasu. Tvá cesta ještě neskončila, ještě jsi nevyčerpal svou karmu z minulých životů!“

A pak se jeho podoba vytratila, jako by ji odvál vítr. Byl jsem na loďce zase sám.

Poslušen mnichovy rady, napřáhl jsem se a odhodil prokletou čepel co nejdál do moře. Dýka se při letu otáčela a letěla jako padající hvězda, až dopadla na klidnou hladinu moře. Ale stala se podivná věc! Čepel se přibližně z jedné třetiny délky zabodla do vodní hladiny, jako by to byla pevná země, a namísto toho, aby se potopila, zůstala trčet rukojetí nahoru a lehounce se pohupovala v mírných vlnkách. Měl jsem pocit, že se dokonce přibližuje zpět k loďce. Chopil jsem se vesel a usilovně se snažil odpádrovat pryč, ale dýka stále následovala můj člun. Červené paprsky zapadajícího

slunce zintenzivnily, až byly téměř oslepující. Tvary a formy se v nich ztrácely a nakonec zcela zanikly. Jediné, co se rozprostíralo před mýma očima, byla krvavě rudá záře, která – jako to někdy bývá u husté mlhy – vše zakrývala.

Když jsem se probudil, usoudil jsem, že musím vyrazit do provincie Ečizen a navštívit mistra Tósaie.

NÁMOŘNÍ BITVA

Jak celý příběh vlastně započal?

Pan Harunobu z rodu Arima, vyznávající víru jižních barbarů, se jako mnozí jiní věnoval námořnímu obchodu s řadou barbarských zemí, obývaných lidmi s tmavou pletí nazývanými *kuronbó*. V některých z oněch zemí září světlo Buddhova učení stejně jako u nás, v zemi vážek, v jiných se naopak rozšířila víra jižních barbarů v *kami* zvané Deus a v bódhisattvu Džízuse. Ale nebudu odbočovat.

Loď pana Arimy dorazila do přístavu Macau s nákladem agarového dřeva. Jeho vazalové a námořníci se zjevně opijeli a opakovaně páchali neplechu v městské čtvrti obývané zčásti Číňany. Kněží jižních barbarů zvaní padres se je snažili obměkčit a uklidnit s poukazem na sdílenou víru, ale to všechny jen rozkurážilo k ještě větším zhovadilostem. Netřeba připomínat, že v naší zemi by díky ediktu proti šarvátkám velkého Taikóa všichni narušitelé pořádku ihned propadli hrdlem, námořníci by byli setnuti nebo ukřižováni a samurajové mezi nimi by neprodleně provedli *seppuku*, ale vazalové klanu Arima se zjevně necítili v cizí zemi vázání povinností dodržovat cesty správných mravů.

Jako by do nich vstoupili démoni Ašurové. Ve velkých ozbrojených skupinách o třiceti až čtyřiceti mužích se, posilněni saké, motali po městě a obzvláště krutě trýznili zde usedlé Číňany. Až bylo stydno, jakou ostudu dělali naší zemi, ostrovům vážek.

Koncem jedenáctého měsíce už zašli příliš daleko. Při jakési šarvátkě se dostavil barbarský *bugjó*, aby uklidnil situaci, ale byl